

Sygn. akt VIII C 397/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 2 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2018 roku w Ł.

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. M. kwotę 7.481,01 zł. (siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt jeden złotych jeden grosz) z ustawowymi odsetkami, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.463,95 zł. (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi kwotę 111,07 zł. (sto jedenaście złotych siedem groszy) tytułem zwrotu poniesionych tymczasowo kosztów procesu,

4. zarządza zwrot ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi na rzecz powoda M. M. kwoty 151 zł. (sto pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem nadpłaconej części opłaty od pozwu oraz kwoty 56,83 zł. (pięćdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem pozostałej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt VIII C 397/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 lutego 2016 roku M. M., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 9.015,94 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za uszkodzenie samochodu marki H. (...) o nr rej. (...), a także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego żądania powód podniósł, że w wyniku kolizji drogowej w dniu 21 lipca 2014 roku uległ uszkodzeniu jego samochód marki H. (...) o nr rej. (...). Odpowiedzialność za szkodę przyjął pozwany, jako ubezpieczyciel sprawcy kolizji. W trakcie postępowania likwidacyjnego pozwany wyliczył koszt naprawy przedmiotowego samochodu na kwotę 8.020,42 zł., którą wypłacił powodowi. W ocenie powoda powyższa kwota jest zaniżona, ponieważ strona pozwana przyjęła zbyt niską stawkę za roboczogodzinę, koszty naprawy pojazdu wyliczyła przy użyciu części alternatywnych, a nie części zamiennych sygnowanych logo producenta, a także zastosowała 55 % amortyzacji na częściach. W związku z tym M. M. zlecił wykonanie ekspertyzy rzeczoznawcy z zakresu mechaniki samochodowej, aby ustalić faktyczne koszty naprawy pojazdu marki H. (...) o nr rej. (...).

(pozew k. 8- 9)

W odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 3 listopada 2016 roku (...) S.A. w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji procesowej czynnej co najmniej w 1/2 dochodzonego roszczenia, gdyż w dacie szkody współwłaścicielem pojazdu był (...) Bank S.A. w J.. Strona pozwana nie zgodziła się z kosztami naprawy pojazdu wyliczonymi w ekspertyzie sporządzonej na zlecenie M. M. podnosząc, że nie zostały w niej uwzględnione wiek pojazdu i jego uszkodzenia powstałe w innych okolicznościach. Poza tym powód nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających dokonanie naprawy samochodu oraz zamontowanie w pojeździe części oryginalnych.

(odpowiedź na pozew k. 34- 35)

W piśmie z dnia 17 listopada 2016 r. pełnomocnik powoda odniósł się do podniesionego zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej. Zdaniem pełnomocnika powoda powyższy zarzut jest nietrafny, gdyż w postępowaniu likwidacyjnym pozwany kierował korespondencje oraz dokonał wypłaty całego odszkodowania w ustalonej przez siebie wysokości wyłącznie na rzecz M. M.. Poza tym M. M. jako współwłaściciel samochodu H. (...) o nr rej. (...) mógł wystąpić z roszczeniem o wypłatę pełnego odszkodowania. Na koniec pełnomocnik powoda podniósł, że pismem z dnia 13 października 2016 r. (...) Bank S.A. w J. zawiadomił powoda, że w związku z całkowitą spłatą kredytu, nastąpiło powrotne przejście własności przewłaszczonej rzeczy, czyli przedmiotowego samochodu, na powoda.

(pismo pełnomocnika powoda k. 39)

W toku dalszego postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie. Na rozprawie w dniu 26 lutego 2018 r. pełnomocnik powoda wyjaśnił, że na dochodzoną pozew kwotę składają się 8.745 zł. tytułem kosztów naprawy samochodu oraz 270 zł. tytułem kosztów prywatnej ekspertyzy.

(protokół rozprawy k. 142)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lipca 2014 roku kierowca samochodu J. (...) o nr rej. (...) wyjeżdżając z parkingu uderzył w samochód marki H. (...) o nr rej. (...). Pojazd J. (...) o nr rej. (...), którym kierował sprawca kolizji był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w W.. Na skutek uderzenia w samochodzie powoda uszkodzeniu uległy m. in. prawe, przednie i tylne drzwi oraz prawy, tylny błotnik.

(bezsporne: druk zgłoszenia szkody k. 91- 93)

Odpowiedzialność za szkodę przyjął pozwany, jako ubezpieczyciel sprawcy kolizji. Po przeprowadzeniu kalkulacji szkody pozwany wyliczył wartość odszkodowania na kwotę 8.070,42 zł.

(bezsporne: kalkulacja naprawy k. 21- 25 v.)

Pismem z dnia 19 sierpnia 2014 r. (...) S.A. w W. poinformował powoda o przyznaniu odszkodowania w kwocie 8.070,42 zł., przy czym pozwany wypłacił kwotę 8.020,42 zł.

(pismo pozwanego k. 20)

W związku z kwestionowaniem przyznanego przez pozwanego odszkodowania M. M. zlecił wykonanie ekspertyzy rzeczoznawcy z zakresu mechaniki samochodowej, aby ustalić faktyczne koszty naprawy pojazdu marki H. (...) o nr rej. (...). Za wykonanie ekspertyzy powód zapłacił kwotę 270 zł.

(kalkulacja naprawy k. 16- 19, faktura VAT k. 19 v.)

Pismem z dnia 13 października 2016 r. (...) Bank S.A. w J. zawiadomił powoda, że kredyt udzielony na podstawie umowy kredytowej nr (...) został w całości spłacony, w związku z czym nastąpiło powrotne przejście własności przewłaszczonej rzeczy- pojazdu marki H. (...) o nr rej. (...) - na M. M..

(pismo (...) Bank S.A. w J. k. 40)

Koszt naprawy samochodu H. (...) o nr rej. (...) w związku ze skutkami zdarzenia z dnia 21 lipca 2014 r. przy użyciu oryginalnych części zamiennych sygnowanych logo producenta pojazdu, przy zastosowaniu średniej stawki za roboczogodzinę na rynku (...), wynosi netto 12.383,27 zł., a brutto 15.231,43 zł. brutto, zgodnie z kalkulacją wykonaną w systemie E..

(opinia pisemna biegłego G. P. k. 101- 104, opinia uzupełniająca pisemna biegłego G. P. k. 128- 131)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów i opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki samochodowej. Dowody te, jako nie nasuwające wątpliwości co do zawartych w nich treści, Sąd uznał w całości za wiarygodne. Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia miała opinia biegłego sądowego. Jej treść wykazała, że uzasadnione koszty naprawy są wyższe niż kwota odszkodowania przyznana przez ubezpieczyciela w postępowaniu likwidacyjnym. W tym zakresie Sąd w pełni oparł się na ustaleniach poczynionych przez biegłego, gdyż wątpliwości i zarzuty zgłoszone przez stronę powodową zostały w całości wyjaśnione i odparte w pisemnej opinii uzupełniającej biegłego G. B. wyjaśnił, że do obliczenia kosztów naprawy wykorzystał program E., gdyż program A. pozwoliłby jedynie na rozliczenie kosztów napraw blacharsko- lakierniczych. Poza tym program A. nie posiada wszystkich niezbędnych operacji oraz cen części. Co do zastosowanej w opinii stawki za roboczogodzinę w wysokości 95 zł. biegły G. P. wyjaśnił, że powyższego ustalenia dokonał w oparciu o badania rynku (...) oraz własną obserwację.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

Dochodzona przez M. M. kwota 9.015,94 zł. stanowi różnicę między wycenionym w prywatnej ekspertyzie kosztem naprawy, a wypłaconym odszkodowaniem w kwocie 8.020,42 zł., a także składa się na nią kwota 270 zł. tytułem kosztu sporządzenia prywatnej ekspertyzy.

Na wstępie rozważań prawnych należy odnieść się do podniesionego w odpowiedzi na pozew zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej. W ocenie pełnomocnika pozwanego, M. M. nie mógł wytoczyć powództwa „co najmniej w 1/2 dochodzonego roszczenia”, gdyż w dacie szkody współwłaścicielem pojazdu był (...) Bank S.A. w J.. Zdaniem Sądu powyższy zarzut jest całkowicie chybiony, gdyż M. M. jako współwłaściciel samochodu H. (...) o nr rej. (...) mógł wystąpić z roszczeniem o wypłatę pełnego odszkodowania. Poza tym pismem z dnia 13 października 2016 r. (...) Bank S.A. w J. zawiadomił, że w związku z całkowitą spłatą kredytu, nastąpiło powrotne przejście własności przewłaszczonej rzeczy, czyli przedmiotowego samochodu, na powoda. Już w dalszej kolejności można zwrócić uwagę na brak konsekwencji w zachowaniu pozwanego, który w postępowaniu likwidacyjnym dokonał wypłaty całego odszkodowania w ustalonej przez siebie wysokości wyłącznie na rzecz M. M..

Przechodząc do dalszych rozważań należy stwierdzić, że podstawę prawną roszczenia stanowi art. 822 kc. Obowiązki stron precyzuje umowa ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. W myśl art. 822 § 1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Zakład ubezpieczeń odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody, za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku i ograniczona jest kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art.

824 § 1 kc). W przypadku zderzenia pojazdów mechanicznych, art. 436 § 2 kc statuuje odpowiedzialność sprawcy szkody na zasadzie winy.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym jest, że w wyniku kolizji drogowej z dnia 21 lipca 2014 roku uległ uszkodzeniu samochód powoda H. (...) o nr rej. (...). Nie były kwestionowane sprawstwo i wina sprawcy szkody kierującego samochodem J. (...) o nr rej. (...), ani też odpowiedzialność (...) S.A. w W. za szkodę, w związku z ochroną ubezpieczeniową udzieloną na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu marki J.. Bezsporny był także zakres szkody w pojeździe powoda oraz fakt wypłaty na jego rzecz kwoty 8.020,42 złotych. W toku postępowania została jedynie zakwestionowana wysokość żądanej przez powoda odszkodowania.

Zgodnie z ogólną zasadą wynikająca z art. 13 ust. 3 w zw. z art. 34 i art. 36 Ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczenia obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.), obowiązującej w dniu zawarcia umowy OC, odszkodowanie z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia mienia wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, z ograniczeniem do sumy ubezpieczenia. Przy czym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w czasie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę z związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Naprawienie szkody (odszkodowanie) w tych granicach powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody, stanowiące normalne następstwo działania, z którego szkoda wynikała (art. 361 § 2 kc) i następuje, według wyboru poszkodowanego, przez przywrócenie stanu poprzedniego bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

Odnosząc się do wysokości odszkodowania, należy mieć tutaj na względzie ugruntowane stanowisko judykatury, podzielane przez Sąd, iż szkoda powstaje z momentem zaistnienia zdarzenia ją wywołującego i z tą chwilą powstaje też obowiązek naprawienia powstałego uszczerbku. Obowiązek ten nie jest przy tym uzależniony od faktycznego dokonania naprawy szkody i wysokości poniesionych kosztów. Odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, a uszczerbek ten istnieje od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem. W przedmiotowej sprawie odszkodowanie powinno obejmować zakres szkody z dnia kolizji i cen dokonania naprawy z daty ustalenia odszkodowania (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 sierpnia 2003 roku, IV CKN 387/01, L. i powołane tam orzeczenia).

W tym zakresie, podstawą ustaleń Sądu była opinia biegłego sądowego G. P.. B. w sposób jasny i precyzyjny wyliczył koszty naprawy samochodu powoda. Poza tym odpowiadając na zarzuty strony powodowej biegły G. P. wyjaśnił dlaczego do wyliczenia kosztów naprawy pojazdu wykorzystał program E., jak również wskazał przyczyny ustalenia stawki za roboczogodzinę w wysokości 95 zł. Wobec powyższego, jako podstawę wyliczenia wartości szkody, Sąd przyjął wskazaną przez biegłego kwotę 15.231,43 zł. brutto. Ponieważ pozwany wypłacił na rzecz powoda kwotę 8.020,42 zł. w toku postępowania likwidacyjnego, Sąd uwzględnił powództwo co do kwoty 7.211,01 zł., jako różnicę pomiędzy wyliczonym kosztem naprawy, a dokonaną wypłatą. Zdaniem Sądu, kwota ta w pełni odpowiada wyrażonej w art. 361 § 2 kc zasadzie pełnej kompensacji; naprawienie szkody ma zapewnić zrównoważenie doznanego uszczerbku, nie prowadząc jednak do nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że odszkodowanie należne poszkodowanemu z tytułu ubezpieczenia należy obniżyć o podatek VAT wówczas, gdy powód może dokonać odliczenia od podatku dochodowego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16.X.1998 r., sygn. akt III CZP 42/98, publ. OSNC 1999, nr 4, poz. 69). W okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie ma zaś podstaw do przyjęcia, że taka możliwość istnieje, co nie było kwestionowane przez pozwanego. Dlatego też Sąd uznał, że brak było w okolicznościach rozpoznawanej sprawy podstaw do obniżenia odszkodowania o podatek VAT zawarty w cenie towarów i usług.

Poza kosztami naprawy samochodu H. (...) o nr rej. (...) Sąd uwzględnił także żądanie zapłaty kwoty 270 zł. tytułem kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy. Strona powodowa załączyła prywatną ekspertyzę oraz fakturę VAT, zatem fakt poniesienia przez powoda powyższego wydatku nie może budzić wątpliwości. W ocenie Sądu, wbrew stanowisku strony pozwanej, sporządzenie prywatnej ekspertyzy okazało się zasadne, gdyż pozwoliło powodowi na dokonanie oceny zasadności swojego roszczenia wobec pozwanego. Dlatego też Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.481,01 zł., na która składały się kwota 7.211,01 zł. tytułem kosztów naprawy samochodu (15.231,43 zł.- 8.020,42 zł.) i 270 zł. tytułem kosztów prywatnej ekspertyzy.

Natomiast w pozostałej części, przewyższającej kwotę 7.211,01 zł., wobec żądanej przez powoda kwoty 8.745,93 zł., z tytułu kosztów naprawy pojazdu, Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

Podstawę orzeczenia o odsetkach stanowi art. 481 § 1 k.c. Zobowiązania pieniężne wynikające z czynów niedozwolonych są z reguły zobowiązaniami bezterminowymi. Dłużnik obowiązany jest wykonać je niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Dłużnik popada więc w opóźnienie dopiero wtedy, gdy nie czyni zadość temu obowiązkowi (art. 455 kc). Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów precyzuje art. 817 § 1 kc oraz art. 14 ust. 1 powołanej ustawy. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 817 § 1 kc, zakład ubezpieczeń obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Jeżeli w powyższym terminie nie można wyjaśnić okoliczności koniecznych dla ustalenia m.in. wysokości świadczenia, winno być ono spełnione w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 § 2 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy).

Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi po jego stronie obowiązek wszczęcia postępowania likwidacyjnego i spełnienia świadczenia w ustawowym terminie 30 dni. Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 kc). Obowiązany jest on w szczególności wykazać, że uzupełnienie postępowania likwidacyjnego nastąpiło bez nieuzasadnionej zwłoki, z zachowaniem interesu wierzyciela (art. 354 § 1 kc i art. 355 § 2 kc). Strona pozwana nie kwestionowała podanego w pozwie faktu zgłoszenia szkody w dniu jej zajścia. Zresztą powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w druku zgłoszenia szkody. Wobec tego Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu odsetki ustawowe od dnia 19 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 k.p.c.

w zw. z art. 98 k.p.c. Strona powodowa wygrała sprawę w 83 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu. Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 3.460,17 zł. i obejmowały: opłatę sądową od pozwu w kwocie 300 zł., zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 743,17 zł., opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. i wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 2.400 zł. (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Z kolei koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 2.400 zł i obejmowały koszty zastępstwa radcy prawnego w tejże kwocie – (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Całość poniesionych przez strony procesu kosztów wyniosła zatem 5.860,17 zł. (3.460,17 zł.+ 2.400 zł.) Powód wygrał spór w 83 %, a przegrał w 17 %, winien zatem ponieść z tytułu kosztów procesu kwotę 996,22 zł (13 % z kwoty 5.860,17 zł.), a pozwany 4.863,94 zł (83 % z kwoty 5.860,17 zł.).

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.463,94 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona pozwana powinna ponieść (4.863,94 zł.- 2.400 zł.).

W punkcie 3 wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 111,07 zł. (133,82 zł. *0,83=111,07 zł.), tytułem kosztów procesu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w postaci części wynagrodzenia biegłego G. P..

W punkcie 4 wyroku Sąd zarządził zwrot ze Skarbu Państwa na rzecz powoda kwoty 151 zł. tytułem nadpłaconej części opłaty od pozwu i 56,83 zł. tytułem pozostałej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego G. P..